تلگراف خبر

■ همزمان با کاهش محدودیت‌های قرنطینه در بلژیک و ایتالیا، بسیاری از موزه‌های این دو کشور در ماه «مه» بازگشایی می‌شوند.

■ سریال «گنج راه شیری» تولید صداوسیمای مرکز گیلان با موضوع معرفی کوشیار دیلمی از دانشمندان این خطه هر شب از شبکه شما پخش می‌شود.

■ فیلم مستند «تراژدی کرونا» با موضوع کوچ عشایر ایران و مشکلات آنان در زمانه شیوع ویروس کرونا، به کارگردانی «آرمان قلی‌پور دشتکی» در حال ساخت است.

■ در راستای گسترش فرهنگ تمبر، شرکت ملی پست با همکاری شورای تمبر، تمبر یادبود قنات قصبه گناباد را چاپ و منتشر کرد.

■ روایتی تازه از داستان «ضحاک ماردوش» به کارگردانی فهیمه باروتچی و به سفارش مرکز تولید تئاتر کانون پرورش فکری در مرحله پیش‌تولید قرار دارد.

■ «پویا سرایی» همزمان با ماه رمضان، قطعه مناجات ربنای استاد محمدرضا شجریان را با سنتور و سازهای الکترونیک بازآفرینی کرد.

■ مؤسس فرهنگی-هنری صبا، ماه قرآن را با رونمایی از نگین‌های درخشان هزار سال هنر قرآن در انواع شیوه‌ها و مکتب‌های هنری، با نمایشگاه «سّر راز» آغاز کرد.

■ فیلم کوتاه «لاور» (lover) ساخته محمد ثریا به بخش مسابقه جشنواره مستقل «ماموت لیکس» در کالیفرنیای امریکا راه یافت.

■ آخرین اثر ملودی زنده‌یاد مرتضی پاشایی همزمان با ماه مبارک رمضان در ویدئوکلیپ تیتراژ ابتدایی ویژه برنامه «خرم‌شهر» منتشر شد.

■ انیمیشن «ملکوت» ساخته فرنوش عابدی به جشنواره «هامبولت» و «نیوپورت بیچ» در امریکا راه پیدا کرد؛ جشنواره فیلم «نیوپورت بیچ» نیز بزرگ‌ترین رخداد سرگرمی اورنج کانتی واقع در کالیفرنیای جنوبی است.

■ برایان کرانستون با سرزنش حرف‌های ترامپ که پیشنهاد داده بود مردم برای مقابله با بیماری کرونا مواد ضدعفونی‌کننده را بخورند، نوشت واقعاً نگران افرادی است که هنوز از او حمایت می‌کنند.

■ جشنواره هنرورزی و نقش‌آفرینی «نقشا» از سوی مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری با معرفی دبیران اجرایی و علمی آن و انتشار فراخوان کار خود را آغاز کرد؛ علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر با مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری تماس بگیرند.

■ مرکز موسیقی «مأوا» در ادامه راه‌اندازی پویش «همصدای آسمان» نماهنگ «همصدای آسمان» را به کارگردانی داود احمدی منتشر کرد.

■ ماجرای زن و مردی که نمی‌توانند به فرزندان‌شان نزدیک شده و آنها را در آغوش بگیرند در برنامه «مکث» روایت می‌شود؛ برنامه «مکث» ویژه ماه مبارک رمضان شبکه ۲ قبل از افطار با نگاه ویژه به کرونا سراغ قصه‌های اجتماعی می‌رود؛ قصه‌های آدم‌ها و موقعیت‌هایی که قبل و بعد از کرونا حال و روزشان عوض شده است.

■ تابلو نقاشی از «هیلما آف کلینت» نقاش مشهور سوئدی که از سال ۱۹۸۸ تاکنون در انظار عمومی به نمایش درنیامده، اکنون در یک گالری واقع در استکهلم برای فروش گذاشته شده است؛ بخش اعظمی از آثار این هنرمند در اختیار بنیاد «هیلما آف کلینت» قرار دارند و آن دسته از نقاشی‌هایش که در مجموعه‌های خصوصی نگهداری می‌شوند نیز به ندرت از حراجی‌ها سر در می‌آورند.

■ «تنفلیکس» اعلام کرد مستند جدید «شدن» درباره «میشل اوباما» بانوی اول سابق ایالات متحده را ششم ماه مه منتشر می‌کند.

■ تیتراژ جدید برنامه «صبحی دیگر» با حمایت دفتر موسیقی و سرود سازمان صداوسیما و با ترانه یاحا کاشانی و ملودی و خوانندگی مهدی یغمایی ساخته شده که از شبکه هفت سیما پخش می‌شود.

■ کتابخانه ملی آلمان نمایشگاهی مجازی با عنوان «نشانه، کتاب و شبکه» برگزار کرده؛ هدف از برگزاری این نمایشگاه، نشان‌دادن سیر تحول ارتباطات انسانی از اختراع خط میخی تا دنیای شبکه‌هاست.

■ «روزکارنامه» نوشته قباد آذرآیین داستان خواهر و برادر نوجوانی است که به روایت زندگی خود برای مخاطبان می‌پردازند؛ این کتاب در قالب مجموعه رمان نوجوان امروز برای نخستین بار وارد بازار کتاب شده است.

■ نمایش رادیویی «رگبار باریده» به کارگردانی ایوب آقاخانی از رادیو نمایش پخش می‌شود؛ زمان اجرای این نمایش ساعت ۱۳:۱۵ جمعه دوازدهم اردیبهشت ماه است.

فیلم روز

نمایش صریح معضلات اجتماعی

نیلوفر ساسانی
خبرنگار

پس از اکران فیلم «خروج» در قالب سینمای آنلاین که به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و تعطیلی سینماها مسیر تازه‌ای را در نمایش فیلم‌های سینمایی ایجاد کرده، «طلا» به کارگردانی پرویز شهبازی دومین فیلمی است که این مسیر را ادامه می‌دهد. این فیلم از امروز (چهارشنبه ۱۰ اردیبهشت) از طریق اکران آنلاین در فیلیمو و نماوا به نمایش در خواهد آمد. از «طلا» برای اولین بار در جشنواره سی‌وهفتم فیلم فجر رونمایی شد اما این فیلم برخلاف فیلم‌های اول شهبازی نتوانست توقع‌ها را از این فیلمساز مؤلف برآورده کند. اگر چه «طلا» در بخش بهترین فیلمنامه کاندید دریافت سیمرغ بلورین شد اما حفره در شخصیت‌پردازی پاشنه آشیل فیلم بود. اغلب منتقدان معتقد بودند که «طلا» گرچه فیلم خوش ساختی است اما با سطح کیفی «نفس عمیق»، «عیار ۱۴» و «دربند» که فیلمنامه‌هایش را خود شهبازی نوشته فاصله دارد. با وجود این «طلا» قدمی رو به جلو نسبت به فیلم قبلی او «مالاریا» بود؛ فیلمی که البته با بردن سیزده جایزه بین‌المللی به یکی از موفق‌ترین فیلم‌های شهبازی در عرصه بین‌المللی هم تبدیل شد. در هر حال شهبازی از آن دست فیلمسازان سینمای ایران است که نمی‌شود براحتی از فیلم‌هایش چشم‌پوشی کرد و نادیده گرفت. او سبک فیلمسازی خودش را دارد و سینما برایش تعریف تجاری ندارد. فیلم‌هایش بیش از تمرکز بر وجه سرگرم‌کنندگی، تأمل‌برانگیز است. در «طلا» هم همچون آثار قبلی شهبازی، نمایش صریح معضلات اجتماعی و مسائل مربوط به جوانان در اولویت فیلمساز است. منصور (هومن سیدی) کارگری که چندین ماه حقوقش را نگرفته با تشویق‌های نامزدش دریا (نگار جواهریان) تصمیم می‌گیرند با شراکت رضا (مهرداد صدیقیان) و لیلا (طناز طباطبایی) رستوران کوچک سوپ فروشی راه بیندازند. در این میان مشکلات برادر منصور که دختری بیمار دارد و در آستانه جدایی از همسرش است او را مجبور می‌کند که برای نجات برادرزاده‌اش وارد ماجرایی شود که تمام زندگی‌اش را تحت تأثیر قرار می‌دهد. شهبازی معمولاً در فیلم‌هایش چهره‌ای تازه به سینمای ایران معرفی کرده: مریم پالیزبان و منصور شهبازی در «نفس عمیق»، نازنین بیاتی و بهرنگ علوی در «دربند»، مینا ساداتی در «عیار ۱۴» و ساغر قناعت در «مالاریا» اما در «طلا» خبری از چهره جدید نیست. هومن سیدی، نگارجواهریان، طناز طباطبایی، احترام برومند، هدی زین‌العابدین و مهرداد صدیقیان بازیگران شناخته شده‌ای هستند که در این فیلم ایفای نقش کرده‌اند.

■ نویسنده و کارگردان: پرویز شهبازی
■ بازیگران: هومن سیدی، نگارجواهریان، طناز طباطبایی، مهرداد صدیقیان

گزارش یک

«چوم» میزبان هنرمندان جوان شد

بازدید مجازی از اولین گالری بندرانزلی

یگانه خدامی
خبرنگار

«چوم» در گویش گیلکی یعنی «چشم». ابزاری برای دیدن و تماشا. قرار است گالری تازه تأسیس «چوم» در شهر انزلی که با عنوان نخستین گالری هنری بندرانزلی کارش را آغاز کرده، جایی باشد برای تماشای آثار هنری. مریم اشکانیان نقاش و مجسمه‌ساز جوان اهل بندرانزلی مدیر و مؤسس گالری «چوم» است و این گالری تجسم آرزوهای چندساله اوست. او می‌گوید: «از وقتی خودم کار حرفه‌ای را آغاز کردم این جزو دغدغه‌هایم بود که چرا فضای حرفه‌ای هنری در این شهر نداریم؟ هرکس که به من می‌گفت چرا در شهر خودت نمایشگاه نمی‌گذاری از او می‌پرسیدم کجا باید این کار را انجام دهم؟ همیشه دوست داشتم در انزلی اتفاق خوبی در این زمینه بیفتد و به‌همین دلیل این گالری را به‌صورت حرفه‌ای و با یک برنامه درست و امکاناتی مانند گالری‌های تهران ساختم.»

او متولد سال ۶۷ است و در دانشگاه گیلان رشته نقاشی خوانده. سال ۸۹ و ۹۰ برگزیده «منتخب نسل نو» شده که هر سال از سوی گالری هما برگزار می‌شود و از آن به‌بعد شرکت در نمایشگاه‌های گروهی و انفرادی داخلی و خارجی را آغاز کرده است. آرزوی تأسیس گالری در بندرانزلی از همان روزها در مریم اشکانیان جان گرفت. حالا گالری او یعنی «چوم» به‌عنوان نخستین گالری هنری بندرانزلی معرفی می‌شود هرچند که پیش از این هم این شهر گالری‌هایی داشته که شیوه کارشان با «چوم» متفاوت بوده است. اشکانیان می‌گوید: «پیش از این هم در این شهر گالری بوده ولی معمولاً مدت کوتاهی فعالیت کردند و به‌دلیل اینکه برنامه‌های‌شان بی‌نظم بود کارشان به نتیجه نمی‌رسید و تعطیل می‌شدند. من همه چیز را حرفه‌ای ایجاد کردم. از طراحی گالری تا برنامه‌ریزی برای نمایشگاه‌ها. اینکه از تهران تمرکززدایی شود یکی از آرزوهای من است. اینکه هر شهر یک گالری داشته باشد تا هنرمندانش امکان نمایش آثارشان را در شهر خودشان داشته باشند.» تمرکز گالری «چوم» بر هنر معاصر و مدرن است و اشکانیان سعی دارد با هنرمندان جوان اما باتجربه همکاری کند. کسانی که ساکن گیلان هستند و امکان دیده شدن در تهران را ندارند.

■ به‌بهانه صدسالگی جلیل ضیاپور

گالری «چوم» اولین نمایشگاهش را از جمعه ۵ اردیبهشت آغاز کرده است. نمایشگاهی که اگر کرونا نبود قرار بود مثل بقیه نمایشگاه‌ها با حضور مردم و هنردوستان برگزار شود اما کرونا همه چیز را تغییر داد. اما مریم اشکانیان تصمیم گرفت این بیماری مانع آغاز فعالیت گالری نشود و به‌همین دلیل کارش را با بازدید مجازی آغاز کرد. او می‌گوید: «آذرماه که بازسازی خانه را آغاز کردیم قرار بود اول فروردین گالری را افتتاح کنیم که بیماری کرونا آمد و امکان برگزاری افتتاحیه نبود اما من نمی‌خواستم صدمین سال تولد جلیل ضیاپور را از دست بدهم و به‌همین دلیل گالری را به‌صورت مجازی افتتاح کردیم و برای نمایشگاه بازدید مجازی از طریق اینستاگرام گذاشتیم.» جلیل ضیاپور نقاش اهل بندرانزلی به‌عنوان پدر نقاشی مدرن ایران و آغازگر جنبش نوگرایی در هنر معاصر ایران شناخته می‌شود و به‌دلیل تأثیری که بر این هنر داشته اشکانیان می‌خواسته ۵ اردیبهشت و صدمین سالروز تولد او افتتاحیه گالری «چوم» باشد. او می‌گوید: «من یک علاقه شخصی به جلیل ضیاپور و هنرش دارم و پیش از این هم دو جشنواره تصویرسازی به‌نام و یاد او در همین شهر برگزار کردیم. ضیاپور جزو چهره‌های هنری مهم این شهر است و دلم می‌خواهد نام کسانی مانند او ماندگار شود و مردم آنها را بشناسند و در شهر خودشان غریبه نباشند.» اولین نمایشگاه گالری «چوم» یک نمایشگاه گروهی نقاشی است که «چو گل ده روز» نام دارد. اشکانیان گل را به‌عنوان موضوع اولین نمایشگاهش انتخاب کرده چون هم همزمان با آغاز فصل بهار بوده و هم مردم انزلی با گل آشنا هستند. ساسان ابری، پونه اوشیدری، مرتضی پورحسینی، حسین تمجید، آهو حامدی، امیر سقراطی، ساله شریفی، امیر فرهاد، کسری گلرنگ و جانان نوذری هنرمندانی هستند که آثارشان در نمایشگاه «چو گل ده روز» به نمایش درآمده است. هنرمندان جوان اما شناخته شده در هنر نقاشی که آثارشان را در اینستاگرام گالری «چوم» می‌توانید ببینید. اشکانیان درباره این بازدید مجازی می‌گوید: «در این شرایط چاره‌ای جز این کار نداشتیم. سایت ما هفته آینده کارش را آغاز می‌کند اما اکنون هر روز آثار نمایشگاه را در اینستاگرام به نمایش می‌گذاریم. هر روز یک هنرمند حاضر در گالری و آثارش را معرفی می‌کنیم که اهل هنر هستند حداقل به‌صورت مجازی ارتباط‌شان را با هنر حفظ کنند.»

■ مخاطبانی که هنر را دست‌کم نمی‌گیرند

بازدید مجازی از «چو گل ده روز» در همین چند روز آغاز نمایشگاه بسیار خوب بود و اشکانیان می‌گوید که پیام‌های زیادی از طرف مخاطبان نمایشگاه داشته که از او پرسیده‌اند چه زمانی می‌توانند حضوری از نمایشگاه بازدید کنند. به‌گفته او مردم انزلی هنردوستند و مخاطب هنر هرچند که علاقه‌مندان زیادی از شهرهای دیگر هم این روزها با اشکانیان تماس گرفته‌اند تا بتوانند در اولین فرصت بازدید حضوری خودشان را به بندرانزلی برسانند. نمایشگاه «چو گل ده روز» تا ۷ خرداد ادامه دارد و اشکانیان امیدوار است هرچه زودتر شرایط تا حدی عادی شود و او بتواند درهای گالری را به روی کسانی که می‌خواهند آثار را حضوری ببینند باز کند. او زمان برگزاری نمایشگاه‌ها را یک ماهه مشخص کرده تا کسانی که می‌خواهند از شهرهای اطراف بندرانزلی به دیدن گالری و نمایشگاه‌هایش بیایند فرصت برنامه‌ریزی داشته باشند. اشکانیان آنقدر در اجرای ایده‌هایش برای گالری مصمم است که از حالا برای سه نمایشگاه آینده برنامه‌ریزی کرده است و امیدوار است در این روزهای کرونایی کسانی که اهل هنر هستند حداقل به‌صورت مجازی ارتباط‌شان را با هنر حفظ کنند.

انتشار نخستین گزارش اداره کل هنرهای نمایشی درباره تعطیلی فعالیت‌های نمایشی

تلاش برای حمایت از تئاتری‌ها در روزهای کرونا

«ایران»: تئاتری‌ها جزو هنرمندانی هستند که از شرایط این روزها و شیوع بیماری کرونا خسارت‌های زیادی دیدند. بسته شدن تماشاخانه‌ها و سالن‌های نمایش و لغو تمام اجراها باعث شده بسیاری از این هنرمندان در تنگنا قرار بگیرند. هنرمندانی که به گفته ایرج راد مدیرعامل خانه تئاتر بسیاری از آنها همیشه با مشکلات مالی مواجه بودند و حالا این مشکلات چند برابر شده است. اداره کل هنرهای نمایشی از همان ابتدای شیوع کرونا اعلام کرد که شرایط تئاتری‌ها را بررسی می‌کند و درباره آنها گزارش می‌دهد و حالا نخستین گزارش این اداره در رابطه با رصد و پیگیری شرایط و مشکلات گروه‌های نمایشی و تماشاخانه‌های خصوصی در وضعیت همه‌گیری بیماری کرونا منتشر شده است.

در این گزارش تأکید شده که اداره کل هنرهای نمایشی از روزهای آغازین سال ۹۹ ضمن پرداخت بخشی از مطالبات معوقه گروه‌های نمایشی و پیگیری پرداخت باقی‌مانده تعهدات در راستای سیاست‌های دولت برای حمایت از هنرمندان آسیب‌دیده در وضعیت پیش‌آمده تحت شیوع ویروس کرونا، با تعریف مأموریتی برای کارشناسان، ستادی را با هدف رصد و پیگیری شرایط و مشکلات گروه‌های نمایشی و تماشاخانه‌های خصوصی تشکیل داده است. براساس آنچه در این گزارش آمده بخشی از حمایت‌های غیرمستقیم مانند ایجاد تسهیلات برای بیمه تأمین اجتماعی هنرمندان توسط صندوق اعتباری هنر در حال پیگیری است. ضمن اینکه به مصوبه هیأت دولت درباره امهال یا بخشودگی کامل اجاره‌بهای اماکن واگذار شده به بخش خصوصی در طول دوره تعطیلی مربوط به جلوگیری از انتشار ویروس کرونا یا افزایش دوره بهره‌برداری حسب شرایط و چارچوب واگذار، اشاره شده است. مصوبه‌ای که شامل حال مراکز فرهنگی و هنری هم می‌شود. در این گزارش آمده است: «این مصوبه بویژه برای انجمن‌ها و مؤسسات در استان‌ها و گروه‌های کمدی شبانه که غالباً فعالیت آنها در اماکن استیجاری از دستگاه‌های اجرایی و شهرداری‌ها متمرکز است ایجاد ظرفیت می‌کند.»

در بخشی از این گزارش درباره گزارش ستادی که شرایط و مشکلات گروه‌های نمایشی و تماشاخانه‌های خصوصی را رصد می‌کند، آمده است: «ستاد مذکور در اداره کل هنرهای نمایشی هم‌اکنون در حال جمع‌آوری اطلاعات تمامی اجراهای نمایشی اسفندماه ۹۸ در تهران و دیگر استان‌ها است. اطلاعات تمامی نمایش‌های اسفندماه ۹۸ شهر تهران که پروانه اجرای آنها از سوی اداره کل هنرهای نمایشی صادر شده در این اداره کل موجود است و به جهت حفظ سلامتی هنرمندان و رعایت پروتکل‌های بهداشتی نیازی به مراجعات حضوری نیست.» درباره اجراهایی که قرار بود این روزها روی صحنه بروند هم در این گزارش مواردی را می‌خوانیم: «اطلاعات نمایش‌هایی که برای فروردین و اردیبهشت ۹۹ پروانه داشته‌اند یا مقرر بوده است بازبینی شوند در شورای ارزشیابی و نظارت بر نمایش اداره کل هنرهای نمایشی وجود دارد و مورد بررسی قرار خواهد گرفت.»

براساس گزارش اداره کل هنرهای نمایشی، در استان‌ها هم اطلاعات مربوط به اجراهای اسفند ۹۸ و فروردین و اردیبهشت ۹۹ توسط ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها با همکاری انجمن هنرهای نمایشی آنها جمع‌آوری و توسط کارشناس معین استان در درگاه‌های استانی سایت ایران‌تئاتر بارگذاری خواهد شد. لذا در این خصوص هم نیازی به مکاتبه با این اداره کل یا مراجعه حضوری هنرمندان به ادارات کل استان‌ها نیست و در صورت لزوم تبادل اطلاعات از طریق ایمیل یا شبکه‌های اجتماعی قابل انجام خواهد بود. اطلاعات تماشاخانه‌های فعال در حال تجمیع و تطبیق با سوابق موجود در این اداره کل است؛ تماشاخانه‌هایی که در طول سال بیش از ۵ اثر نمایشی در آنها اجرای عمومی شده باشد. برای این کار هم از نظرات نمایندگان تشکل‌ها و انجمن‌های صنفی و تخصصی بهره‌گیری خواهد شد. با این شرایط که در این گزارش ذکر شده پس از تجمیع اطلاعات و ابلاغ مبلغ حمایتی از سوی دولت، میزان حمایت‌ها و شیوه انجام آن اعلام خواهد شد.

در گزارش اداره کل هنرهای نمایشی به اولویت‌های رسیدگی هم اشاره شده است: «اولویت رسیدگی ستاد در مرحله اول، اجراهای اسفند ۹۸، فروردین و اردیبهشت ۹۹ و وضعیت تماشاخانه‌ها خواهد بود. با توجه به وضعیت اعلامی از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا، تدابیر دولت و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی رسیدگی به دیگر مسائل نیز در دستور کار قرار خواهد گرفت.» زمان بازگشایی سالن‌های تئاتر یکی از سؤالات مهم هنرمندان و تماشاگران تئاتر است. این گزارش به این موضوع هم پرداخته است: «با توجه به اینکه در روزهای اخیر در مورد شرایط بازگشایی سینماها مطالبی منتشر شده است به آگاهی می‌رساند در این مورد قیاس تئاتر با سینما، قیاس موجهی نیست. حضور گروه‌های نمایشی شامل بازیگران و همکاران پشت صحنه، مسئولان فنی و اداری تماشاخانه‌ها و تماشاگران در قیاس با اکران فیلم در سینماها شرایط و دستورالعمل‌های بسیار متفاوتی را می‌طلبد. از این‌رو هرگونه تصمیم برای بازگشایی تماشاخانه‌ها با در نظر گرفتن این تفاوت‌ها و البته وضعیت اعلامی از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا و ستادهای استانی خواهد بود.»

گزارش دو

یادداشت

در حاشیه روز ملی خلیج فارس

دریای پارس، نامی به بلندای تاریخ

همایون امیرزاده
رئیس مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

از روزی که برای نخستین بار در سال ۱۹۵۸ «رود ریک اوون»، کارگزار مقیم بریتانیا در ساحل جنوبی خلیج فارس (بحرین) در کتاب «حباب‌های طلایی در خلیج ع.ر.ب.ی»، «خلیج فارس» را جعل کرد، شصت و دو سال می‌گذرد. این کارگزار کارآزموده و مرموز در مقدمه کتاب خود آورد: «من در تمام کتب و نقشه‌های جغرافیایی نامی غیر از خلیج فارس ندیده بودم ولی در چند سال اقامت در ساحل خلیج فارس (بحرین)، متوجه شدم ساکنان این ساحل، عرب هستند، بنابراین ادب حکم می‌کند که این خلیج را ع.ر.ب.ی بنامیم.

اگرچه با انگشت اشاره این کارگزار، برخی از رسانه‌های متعصب عربی با ذوق زدگی شروع به قلم فرسایی در باب خلیج توهمی خلق شده کردند، اما استدلال سست و اعتراف ناخواسته «رود ریک بریتانیایی» به اینکه در هیچ کتاب و نقشه معتبر، نامی غیر از «خلیج فارس» پیدا نکرده است، قدرت جریان‌سازی برای رسمی کردن این واژه جعلی را از رسانه‌های آن زمان عرب سلب کرد.

البته با نقب تاریخی سیاست‌های بریتانیا در کل مستعمراتی که «خورشید در آنها غروب نمی‌کرد»، ساده‌انگارانه به‌نظر می‌رسد طرح «رودریک اوون» آنقدر ناشیانه باشد که به جریان‌سازی افکارعمومی جهان عرب منتهی نشود، بلکه پیر استعمار با تجربه گران‌سنگی که از سیاست راهبردی «تفرقه بینداز و حکومت کن» به دست آورده بود، نیک می‌دانست برای جایگزینی نامی قومی (خلیج ع.ر.ب.ی) به جای نامی تاریخی (خلیج فارس) جهت دستیابی به منافع و اهداف بلندمدت، نباید بی‌گدار به آب بزند، همانگونه که برای اجرای پرده بعدی نمایش دقیق جعل «خلیج فارس»، هشت سال بعد، در سال ۱۹۶۶ میلادی و توسط کارگزاری پخته‌تر، یعنی سر چارلز دارلیمپل بلگریو که بیش از سی سال نماینده سیاسی و کارگزار دولت بریتانیا در خلیج فارس بود، آغاز شد. او در کتاب «ساحل دزدان» نوشت: «عرب‌ها ترجیح می‌دهند خلیج فارس را خلیج ع.ر.ب.ی بنامند».

هم‌زمانی سیاست پیچیده بریتانیا در اصرار به جعل نام تاریخی «خلیج فارس» با گسترش اندیشه‌های پان‌عربی که عمدتاً توسط جمال عبدالناصر راهبری می‌شد، این بار موجب اثرات عمیق‌تری در کاربرد واژه جعلی خلیج ع.ر.ب.ی در افکارعمومی جهان عرب و برخی از محافل پژوهشی شد. در این بین به نظر می‌رسد اگرچه طراحان نابودی نام خلیج‌فارس در تصور خود کار را تمام شده می‌دانستند اما به این مهم کمتر توجه کرده بودند که هویت تاریخی و فرهنگی ملت‌های مختلف، پدیده‌های جغرافیایی هستند که اغلب به دور از امیال سیاسی دولت‌ها و در گذر چندین هزار سال تاریخ پدیدار می‌آیند؛ به گفته دیگر، نام‌های جغرافیایی ریشه در فرهنگ محیطی ملل از گذشته تا امروز داشته که در چارچوب پیچیدگی‌ها، گویش‌های محلی و تاریخ و تمدن هر یک از این ملل رشد و تکامل یافته‌اند و بیشتر نام‌های جغرافیایی خلیج فارس برخلاف بسیاری از نام‌های موجود در جهان، حتی با گرایش‌ها و تعصبات قومی یا نژادی، توسط خود مردم ایران هم انتخاب نشده، بلکه بر اساس شکل‌گیری و ظهور یک تمدن فراگیر با ابعاد مختلف علمی، سیاسی و فرهنگی بسیار غنی در جهان باستان توسط ملت‌های دیگر برگزیده و بعدها به‌نام رسمی و بین‌المللی این آبراه تبدیل شده است.

در این باره به این نکته به‌خوبی می‌توان اشاره کرد که بعد از ظهور دولت هخامنشی که به‌عنوان نخستین امپراطوری فراگیر جهان شناخته می‌شود، جغرافیدانان و نویسندگان یونانی نام پارس یا پرشیا را بر سراسر فلات ایران نهادند و از آن پس دریای جنوب ایران نیز به نام دریای پارس شناخته شد و چون در آن روزگار هیچ یک از کشورهای کوچک و بزرگ فعلی جنوب خلیج فارس وجود نداشتند و اگر هم به‌صورت غیررسمی بودند، جزئی از سرزمین پهناور ایران به شمار می‌رفتند، این ایران بوده که حرف اول و آخر را در غرب آسیا می‌زده و تمدن غالب آن بر ملت‌های دیگر نیز تأثیری چشمگیر داشته است. گواه این واقعیت زانو زدن والرین امپراطور روم در مقابل ایران و ایرانی در سال ۲۶۰ میلادی است که به مناسبت پیروزی مشرق زمین بر غرب صورت می‌گیرد و اکنون سنگ نگاره‌ای تاریخی نیز در نقش رستم در این باره وجود دارد. خطه پهناوری که جهان آن را خلیج فارس می‌نامد، گنجینه‌ای ارزشمند از اسطوره‌ها، حماسه‌ها و آیین‌های ناب و ماندگار را از زمان‌های دور تا به امروز در خود جای داده و به‌دلیل ویژگی‌های منحصر به فرد تاریخی، تمدنی و منابع طبیعی و ارتباط این پهنه آبی با دریاهای آزاد، اغلب مورد طمع ورزی سلطه‌جویان در طول تاریخ بوده است؛ اما به گواه تاریخ، روحیه استقلال‌طلبی و آزادگی مردم سلحشور ایران مطامع و حرکت‌های مذبوحانه آنان را ناکام گذاشته و خواهد گذاشت. آنچه باید بدانیم این است که مسأله تغییر نام خلیج فارس به‌عنوان یک سیاست استعماری از دهه ۱۹۳۰ میلادی، به‌صورت سری در وزارت خارجه انگلیس مطرح بوده که بعدها توسط کارگزاران بریتانیایی که نامشان در ابتدا آمد، دنبال شده است. اینک تک‌تک ما ایرانیان وظیفه داریم خلیج فارس را آنگونه که آزاداندیشان رشیدمان از «رئیس‌علی دلواری» گرفته تا «بایندرها»، «نادر مهدوی‌ها» و «رئیسی و دارها» که با نثار خون پاکشان از سلطه استعمارگران و قدرت‌های فرامنطقه‌ای، نجات دادند، از شر اجانب، بیگانگان و فزون طلبان قلدر مآب مصون نگاه داریم.

خبر روز

لغو جشنواره فیلم کارلوی واری در سایه کرونا

در شرایطی که نگرانی از گسترش کرونا تعطیلی اغلب رویدادهای فرهنگی-هنری جهان را به‌دنبال داشته، مسئولان برگزاری پنجاه و پنجمین جشنواره فیلم کارلوی واری هم از لغو برپایی این جشنواره که هر ساله در جمهوری چک میزبانی سینماگران سراسر جهان را داشته خبر داده‌اند. این خبر به‌صورت رسمی و در نشست خبری سه‌شنبه (۹ اردیبهشت، ۲۸ آوریل) اعلام شده و مسئولان برپایی این جشنواره هدف از تصمیم مذکور را در نتیجه تلاش و اقدامات کشور چک در جهت کنترل شیوع ویروس کرونا و همچنین شرایط پیچیده‌ای که سراسر جهان با آن دست و پنجه نرم می‌کنند، عنوان کرده‌اند. بر این اساس پنجاه و پنجمین دوره این رویداد سینمایی از تاریخ ۲ تا ۱۰ جولای ۲۰۲۱ (۱۱ تا ۱۹ تیر ۱۴۰۰) برگزار خواهد شد. «یری بارتوشکا» دبیر جشنواره فیلم کارلوی واری در این باره گفته: «ما معتقدیم تماشای فیلم در کنار یکدیگر و در سالن سینما تجربه‌های غیرقابل جایگزین است و از آن جایی که جشنواره کارلوی واری یکی از مهم‌ترین رویدادهای فرهنگی در کشور چک است، تصمیم گرفتیم برگزاری این رویداد سینمایی را در شکل و قالبی جایگزین که بر خلاف مأموریت اصلی جشنواره در واقع گرد هم آوردن مخاطبان، فیلمسازان و مردم جهان با دیدگاه‌های مختلف برای لذت بردن جمعی از سینماست، برگزار نکنیم.» جشنواره فیلم کارلوی واری به‌عنوان مهم‌ترین جشنواره سینمایی در اروپای شرقی و مرکزی همچنین اعلام کرده مجموعه‌ای منتخب از آثار پذیرفته شده در دوره سال ۲۰۲۰ خود را در سینماها به نمایش خواهد گذاشت. سینماها در کشور جمهوری چک خود را آماده می‌کنند که بار دیگر میزبان مخاطبان باشند.